

שיחת השבוע

יש חדש

משלחת המצויינים

בשבוע שעבר חזרה לארץ קבוצה של פצועי צה"ל ופעולות איבה, שיצאה למסע בניו יורק, במסגרת פעילות מטה צעירי חב"ד למען נפגעי הטרור. את הקבוצה אירח הרב אוריאל ויגלר, ממרכז חב"ד לישראלים של אפריאסטי סיד מנהטן. חברי הקבוצה התרגשו מאוד כשעלו לציון הרבי מליובאוויטש וביקשו החלמה מהירה.

שקל הקודש

הושק שירות חדש ונוח לתשלום נדרים לבתי הכנסת. השירות נקרא שקל הקודש, והוא מעמיד מוקד הפועל כל היממה (03-5050222) ואתר אינטרנט (www.222.org.il), שבהם יוכלו המתפללים לשלם את נדריהם לבתי הכנסת, כגון עלייה לתורה, דמי חבר, קניית מצוות וכדומה. צריך רק לבחור את בית הכנסת הרצוי ולבצע את התשלום. הגבאי מקבל מיד הודעה ומנפיק למתפלל קבלה. איך לא חשבו על זה קודם?

פרחי ישראל

להקת פרחי ישראל מגישה את האלבום השני שלה - ושמת בכל הטוב. את השירים כתבו מאיר גבאי, המנצח והמנהל המוזיקלי, והמנהל האמנותי ארנון גולדברג. באלבום שנים עשר שירים. אף באלבום זה משתתף החזן הצבאי הראשי שי אברמסון. טל' 1-700-704120.

זמני השבוע

ניו יורק	טרויט	מיאמי	לוס אנג'לס
7:53	8:37	7:46	7:36
9:03	9:46	8:42	8:37

פרקי אבות: פרק ב

קייטנות חב"ד לשירותכם *3770 מוקד חב"ד

כתובת המערכת: ת"ת 14 כפר חב"ד 60840
טל' 972-72-2770100 • פקס 972-3-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

להעמיק את תודעת קדושת החיים

החברה צריכה לשדר מסר ברור וחד-משמעי, שרצח ואלימות הם בבחינת בל יראה ובל ימצא בחברה אנושית מתוקנת

זירת הרצח בבאר שבע. מה הרקע שמצמיח את מעשי הזוועה? (צילום: מד"א)

שצפייה באלימות היא מעשה בלתי מוסרי? החברה צריכה לשדר מסר ברור וחד-משמעי, שרצח ואלימות הם בבחינת בל יראה ובל ימצא בחברה אנושית מתוקנת.

מסע הרצח בסניף הבנק בבאר שבע טלטל את כולנו. מזעזעזע במיוחד הקלות שבה קם אדם ומחליט לרצוח. כאן בוצעו הרציחות בנקמה על סירוב הבנק לפרוס חוב. את מול רצח בעל את אשתו על רקע משבר בחיי הנישואין. שלשום רצח אדם את שכנו בגלל ריב על חניה. ואח רצח את אחיו בשל 'עלבון'.

האם אפשר לפטור את העניין בהטלת האשמה על כתפי הפושעים, או שגם אנחנו, כחברה וכציבור, אמורים לעשות בדק בית כלשהו? האם יש כאן התפרצות של רוע נקודתי, או אולי נוצר רקע סיבתי שמצמיח את מעשי הזוועה האלה?

קדושת החיים

הזילות בחיי האדם קשורה גם לקלות שבה החברה מקבלת הרג עוֹפְרִים, למשל, או נטילת חייהם של חולים סופניים. ברגע שפורצים את המוחלטות של קדושת החיים ומתירים לבני אדם ליטול חיים של זולתם, נהפכת הפרצה לשיטפון.

קדושת החיים משמעותה - שחיי אדם קדושים הם, ואסור לאדם להעלות על דעתו לגדוע אותם. בהלכה אין שום הבדל בין חייו של זקן חולה וגוסס ובין חייו של ילד קטן, ערני ותוסס. מי שמזרז את מיתתו של גוסס, הוא רוצח לכל דבר. הרעיון הטמון ביסוד הגישה הזאת הוא, שחיי אדם אינם נמדדים במונחים כמותיים. רגע של חיים הוא הדבר המקודש ביותר, שאי אפשר להעריכו.

ערך זה של קדושת החיים מבוסס על אמונה בבורא עולם, שנתן את החיים ואסר באיסור החמור ביותר לשפוך דמים. הזעזוע הפוקד אותנו צריך להוביל להעמקת החינוך לקדושת החיים. חובה עלינו להשריש בלב כול כי הדיבר "לא תרצח" מוחלט, "כי בצלם אלוקים עשה את האדם".

זילות החיים

יש תחושה שהפשעים האלה צומחים מתוך אווירה כללית של זילות חיי אדם. כמעט מדי יום ביומו אנו מדווחים על מעשי רצח, ולצערנו כבר איננו מתרגשים מהם, כי הם נהפכו לשגרת חיים. חל פחות בערך של קדושת החיים.

אולי הזילות של חיי האדם מתחילה באלימות הרבה הקיימת במה שמכונה 'תרבות'. ראו כמה אלימות יש בסרטים ובמחזות, בספרות ובמשחקי מחשב. בימי קדם היו בני אדם נאספים בכיכרות וצופים באנשים הנאבקים זה עם זה עד מוות. כיום כבר אין רוצחים בני אדם לשם בידור, אבל עדיין ההמון מפיך הנאה מצפייה באלימות.

יש המלגלים על העיתונים החרדיים, שבעיקרון נמנעים מלפרסם מעשי פשע, אבל ההימנעות מפרסום הפשע נועדה לשלול את הלגיטימיות שלו, ולהעביר מסר - הדברים האלה הם מחוץ לעולמם של בני אדם נורמליים.

מדוע בני אדם נאורים ובני תרבות אינם מבינים שה'תרבות' הזאת בלתי מוסרית, והיא פורטת על נימים אפלים בנפש האדם? מדוע לא ברור לנו שחובה להוקיע גם את האלימות הזאת ולקבוע

הדלקת המנורה ומשמעותה

פתיחת הלב

עניין זה בא לידי ביטוי במילות התפילה: "ונפשי כעפר לכול תהיה, פתח ליבי בתורתך". לכאורה מדוע נאמר "פתח ליבי" ולא "פתח מוחי"? אלא שכאן מדובר באדם שכבר יש לו פתיחת המוח להבנת התורה, ואף על-פי-כן עדיין אין היא מאירה בליבו. העצה לזה היא "ונפשי כעפר לכול תהיה" – התבטלות בתכלית, כמו עפר שהכול דורכים עליו, ואז הלב נפתח לקבל את אור התורה.

לכן ניתנה מצוות הדלקת המנורה לאהרון הכהן דווקא. אמנם המנורה מסמלת את התורה, אך כדי שהתורה תאיר, נדרשת עבודת התפילה, שאותה מייצג אהרון. אהרון מכונה בזוהר 'שושבינא דמטרוניתא', השושבין של המלכה. הוא כביכול מלווה את המלכה, היא כנסת ישראל, בעלייתה מלמטה למעלה. על-ידי התפילה בכוחנו להעלות את כל חלקי הנפש למעלה ולהגיע לדבקות אמיתית בקב"ה, ואז המנורה מאירה במלוא אורה.

(תורת מנחם כרך מ, עמ' 110)

עושה את האדם לנר' ראוי לשמו. עליו להאיר. התורה צריכה להאיר את נפשו של הלומד, ואף להאיר את סביבתו. כשם שהמנורה האירה את העולם, כך התורה צריכה להיות 'תורה אור' – תורה מאירה.

שפלות האדם

לשם כך נדרשת עבודת התפילה. כיצד המנורה מאירה? הפתילה והשמן נשרפים וכלים באש, וכך נוצר האור. ככל שיגדל כיליון השמן והפתילה, תגדל להבת הנר ואורה גובר. גם בעבודת ה' נדרש הכיליון, ביטול החומריות והגסות, ביטול הישות העצמית. דבר זה נעשה בעבודת התפילה.

בעת התפילה האדם מתבונן בגדולת הבורא ובשפלות האדם. גם אם הוא למדן ובקי בתורה עליו לחוש את מעמדו הנחות מול הקב"ה. עליו לשמוח על הזכות הגדולה שניתנה לו לעבוד את הבורא האין-סופי ולהתקרב אליו. תחושה זו של שפלות עצמו תפתח את ליבו לאור התורה, ועל-ידי זה תאיר התורה בנפשו.

פרשתנו נפתחת בציווי לאהרון הכהן להדליק את המנורה. המנורה מסמלת את התורה, ואם-כן לכאורה הייתה הדלקת המנורה צריכה להינתן למשה רבנו, שקיבל את התורה ומסרה לישראל. לעומתו, אהרון הכהן מייצג את קו העבודה, התפילה.

אלא שהדבר מלמדנו שלימוד התורה כשהוא לעצמו אינו העיקר, אלא המטרה היא שהלימוד יפעל על האדם; שהתורה תאיר בנפשו ובסביבתו. דבר זה נעשה על-ידי התפילה, שאותה מייצג אהרון, ולכן הוא דווקא קיבל את מצוות הדלקת המנורה.

להאיר בנפש

חשיבות התפילה תובן על-פי הפתגם שלא דיי לאדם ללמוד תורה; צריך שהתורה תלמד את האדם. בנקודה זו מצוי הדמיון לנר. הנר מורכב משמן ופתילה, אך גם כשיש שמן ופתילה עדיין אין זה נר. כדי שהנר יהיה נר אמיתי עליו לדלוק ולהאיר.

כך יכול אדם להיות למדן ובקי בתורה, אך התורה אינה מאירה בנפשו. לימוד כזה אינו

אמרת השבוע

לא לשנות

כאשר אחד מחסידיו של רבי מאיר מפרמישלאן נבחר לשמש רב בעיר סמוכה, בא אל רבו לקבל את ברכתו. זה היה בשבוע של פרשת בהעלותך, והצדיק אמר לו:

"התורה מספרת על אהרון הכהן ויעש כן אהרון. מפרש רש"י: 'להגיש שבחו של אהרון שלא שינה'. וכי מה החידוש בזה? האם יעלה על הדעת שצדיק כמותו ישנה מציוויו של הקב"ה?"

"אלא אף-על-פי שאהרון נבחר לשמש כוהן גדול, 'לא שינה' מאורחותיו והיה כל ימיו 'אוהב שלום ורודף שלום' ומעורה עם הבריות. עטרת הכהונה לא שינתה אותו."

פתגם חסידי

"כשיש סדר בחיים – יש זמן אפילו לטייל; ואילו כשחיים בלי סדר – אין זמן אפילו לאכול" (רבי יוסף אלימלך כהנא מאונגוואר)

הדלקת המנורה | מאת הרב אליעזר ברוד

מן המעיין

הכנה למצווה

"בהעלותך את הנרות אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות" (במדבר ח,ב). הרמב"ם כתב שהדלקת הנרות כשרה בורים, אבל הטבת הנרות אסורה לזרים. מכאן למדים שהכנה למצווה גדולה מהמצווה עצמה.

(רבי מנחם מענדל מפילץ)

חלשה דעתו

למה נסמכה פרשת מנורה לחנוכת נשיאים, לפי שכשראה אהרון חנוכת הנשיאים חלשה אז דעתו, לפי שלא היה עמהם בחנוכה, לא הוא ולא שבתו. אמר לו הקב"ה: חייך, שלך גדולה משלהם, שאתה מדליק ומטיב את הנרות.

(רש"י)

להשתתף בהדלקה

ללמדנו שכאשר יהודי רואה או שומע שיש יהודים העוסקים ב'חנוכת המשכן', עוסקים בהדלקת המנורה שבלבם וקירובם לאביהם שבשמים, והוא אינו משתתף בעבודתם, צריך הדבר לגרום לו חלישות הדעת.

(הרבי מליובאוויטש)

העלאת הנשמות

נרות רומזים לנשמות ישראל, כפי שנאמר (משלי כ) "נר ה' נשמת אדם". משמעות הציווי "בהעלותך את הנרות" היא שהוטלה על אהרון

המשימה להעלות את נשמות ישראל עד שתתעורר בהן אש האהבה לקב"ה.

(אור התורה)

מעלה למנורה

"בהעלותך את הנרות – מכאן שמעלה הייתה לפני המנורה שעליה הכהן עומד ומטיב" (רש"י). מעלה מיוחדת הייתה למנורה, מין סגולה שעליה הכהן עומד ומטיב, שממנה שופע שפע רב וכל טוב לבני ישראל.

(רבי יצחק מנשכיז)

להאיר יחד

"אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות". אומר רש"י: "אל מול נר האמצעי". כאשר תדליק את ששת הנרות, ושלבת כל אחד מהם תהיה "אל מול פני המנורה", שהוא הקנה האמצעי, אזי יאירו כל שבעת הנרות יחד וישפיעו אור עליון על ישראל.

(ספורנו)

להקיש בקורנס

"וזה מעשה המנורה מקשה זהב" (במדבר ח,ד). מפרש רש"י: "עשת של כיכר זהב הייתה ומקיש בקורנס... לפשט איבריה". מי שרוצה לעשות מעצמו מנורה עליו להיות בבחינת 'מקשה', להקיש בקורנס, לשבור ולבטל את מידותיו הטבעיות.

(לקוטי תורה)

בר מצווה לקשיש

הדחפורים התחילו לנגוס בקרקע ובמהרה עלו ממנה ערמות של עצמות אדם. היה ברור שאין מדובר בקבר אקראי. כאן נחשף קבר אחים.

הרשיות הורו מיד להפסיק את החפירות, שנועדו להכין את הקרקע לבניית מרכז קניות גדול. כוחות מיוחדים אספו את העצמות. ביניהם נמצאו תשמישי קדושה יהודיים ופריטים שעליהם כתובות בעברית.

זה קרה לפני כחצי שנה בעיירה נטישין שבאוקראינה. יהודי המקום, קהילה קטנה בת כמה משפחות, שמעו על כך והחליטו לפעול.

הם פנו אל הרב אלכסנדר פיינגולד, שליח חב"ד בעיר חמלניצקי, השוכנת לא הרחק משם. הוא נהג לבקר בעיירה לקראת חגים וכדומה. "אלה עצמות יהודים", אמרו לו יהודי נטישין. "אנו מבקשים שתעשה משהו כדי להביאם לקבר ישראל".

הרב ידע כי הביורוקרטיה האוקראינית עלולה לגרום את הפרשה. נדרשה כאן פעולה מהירה. הוא יצר קשר עם איש 'אתרא קדישא' בישראל, הרב חזקי קלמנוביץ. הלה יצא באותו ערב בטיסה ישירה לאוקראינה.

בינתיים הגה הרב פיינגולד רעיון. הוא הזמין צוות צילום מקצועי, ויצא עם הצוות ועם הרב קלמנוביץ ללשכת ראש העיר: "אדוני ראש העיר", אמר הרב לראש העיר המופתע, "אני רב העיר הסמוכה, ואיתי אורח שבא עכשיו מירושלים. אנו רוצים להודות לך על מסירתך בטיפול בעצמות היהודים שנמצאו. צוות צילום שעמנו ישמח להעביר ממך מסר מרגיע לכל הקהילות היהודיות בעולם".

ראש העיר הוחמא וכעבור זמן קצר התייצב מול המצלמות והצהיר שהעצמות יובאו לקבורה בכבוד רב.

כעבור שעה קלה הקצתה העירייה קרקע מיוחדת לקבורת העצמות. הפועלים החלו לחפור את הבור, ובנייתם הושגו כל האישורים להבאת העצמות, והן הובאו למנוחת עולם כדת וכדין, במעמד גדול ורשמי ובאמירת קדיש. ה'מבצע' שהחל לפני יממה הוכתר בהצלחה.

יומיים אחר כך קיבל הרב פיינגולד שיחת טלפון מיהודי נטישין. בהתלהבות סיפרו כי המאורע מכה גלים בעיירה. עתה הם מבקשים מהרב להתארח אצלם בשבת הקרובה.

ביום שישי בא הרב פיינגולד לנטישין, ועמו סטודנטים יהודים הלומדים אצלו יהדות, כדי להבטיח שיהיה להם מניין. הם גם הביאו עמם ספר תורה.

העירייה נחלצה שוב לעזרתם. היא הקצתה חדר גדול בבניין העירייה לצורך התפילות וסעודות השבת, והללו נערכו בשמחה ובריקודים.

שבת בבוקר. לפני קריאת התורה נשא הרב דברים. הוא קישר בין פרשת השבוע, תולדות, לאירוע שהרחש בנטישין. כמו יצחק אבינו, שחפר בארות וגילה את המים החיים – גם בנטישין חפרו 'בארות', ועלידי כך התעוררה תחייה יהודית במקום.

הרב הבחין ביהודי קשיש היושב בצד. לרגע הניח האיש כיסוי על ראשו

לומדים גאולה מאת מנחם ברוד

נבואה לקראת הגאולה

המהות העיקרית של הגלות היא ההעלם וההסתר. הדבר בא לידי ביטוי גם בסילוק הנבואה מעם ישראל. לעומת תקופת המשכן ובית המקדש הראשון שבה הייתה הנבואה נפוצה ביותר, הרי לאחר חורבן הבית הראשון, כשנגזז הארון והלוחות, חלה ירידה תלולה ברמת הנבואה, כפי שהגמרא אומרת (יומא טב, סוטה מחב; תוספתא שם פרק יגד. סנהדרין יא, א): "משמתו נביאים האחרונים, חגי זכריה ומלאכי, נסתלקה רוח הקודש מישראל".

מוסבר על כך (עבודת הקודש חלק ד, פרק כד), שאף שהנביאים האחרונים נתנבאו גם אחרי גניזת הארון זה היה "לפי שקיבלו נבואתם ועדיין האור היה מתנוצץ", ולכן הייתה נבואתם "במשלים וחדיות ולמטה ממדרגת הנביאים הראשונים". אולם לאחר מכן נעלמה גם רמת הנבואה הזאת. בספר ה'עיקרים' (מאמר ג, סוף פרק א) מבואר, שאף שבזמן הבית השני "היו חסידים ואנשי מעשה ראויים לנבואה יותר מבית ראשון", "לא היה שם נבואה, לפי שלא היה שם ארון".

כל ישראל נביאים

בדורות הבאים איננו מוצאים עוד גילויים של נבואה ממשית, אלא רק של השראת רוח הקודש. כל זה מוכיח שעם החורבן נסתיימה תקופת הנביאים, ולאחר מכן אין רוח הקודש מצויה כמקודם, ואף אין היא בדרגה שהייתה בימי הנביאים – אף שפה ושם עדיין יש גילויים של צדיקים שרוח ה' דיבר בהם. זה חלק מההסתר של הגלות, שמחריף והולך ככל שהגלות מתמשכת.

אולם בזמן הגאולה הנבואה תחזור, ויתרה מזו, תהיה התגלות עצומה של רוח נבואה, שתחול לא רק על יחיד סגולה, אלא על כל ישראל. כך נאמר (יואל ג, א) "והיה אחרי כן אשפוך את רוחי על כל בשר וינבאו בניכם ובנותיכם". במדרש (תנחומא סוף פרשת בהעלותך) נאמר על כך: "אמר הקב"ה: בעולם הזה יחידים נתנבאו, אבל לעולם הבא, כל ישראל נעשין נביאים".

כשם שהסתלקות הנבואה הייתה הדרגתית, גם חזרת הנבואה באה בהדרגה. לקראת הגאולה מתחילה התעוררות מיוחדת של נבואה ורוח הקודש. הרמב"ם (איגרת תימן, פרק ג) מביא חשבון שקיבל בקבלה מאבותיו, ועל פיו אמורה הנבואה לחזור לקראת סוף האלף החמישי. הרמב"ם מוסיף: "אין ספק כי חזרת הנבואה ממה שיקדם למשיח". ואכן, באותו זמן הופיעו צדיקים גדולים שרוח הנבואה שרתה עליהם, כמו ר' שמואל החסיד (אביו של ר' יהודה החסיד), ר' אלעזר בעל ה'רוקח', הרמב"ן, הראב"ד (שהופיעה רוח הקודש בבית מדרשו), ר' עזרא הנביא ור' יהודה החסיד (שעליו כתוב, שלו חי בימי הנביאים – היה נביא).

"פלאי פלאות"

כשהתקרבו יותר לביאת המשיח, זכינו להתגלות מחדשת של רוח הקודש, וזאת אצל צדיקי החסידות, החל בבעש"ט והמגיד ממזריטש ועד גדולי החסידות האחרים. הם נשאלו שאלות שבעבר נהגו לשאול כמותן רק אצל נביאים, וענו תשובות שרק ברוח הקודש אפשר היה לאומרן.

כך כותב אדמו"ר ה'צמח צדק' (ספר החקירה, מצוות עדות, סוף פרק ח, עמ' סה, א) על הבעש"ט ובעל התניא: "הבעש"ט ז"ל אשר כמוהו לא היה מימות הראשונים. פלאי פלאות, ניסים היוצאים מהטבע, היו נראים עלידו... גם מקזני נ"ע שמענו עתידות קולע אל השערה".

התגלות גדולה של נבואה מופיעה גם אצל המשיח, אפילו קודם הגאולה, כהכנה לרוח הנבואית העצומה שתשרה עליו לאחר מכן (כפי שהרמב"ם מצוין בהלכות תשובה פרק ט, הלכה ב, שהמשיח "נביא גדול הוא, קרוב למשה רבנו"). הוא מודיע בנבואה לעם ישראל על הגאולה הקרובה ומכין את העם לקראתה.

ולרגע הורידו. נראה היה כי האיש נושא עמו מטען אישי כבד.

בעת הקריאה בתורה הזמין הרב פיינגולד את הקשיש לעלות. הוא שאל את האיש לשמו וזה השיב: "וסילי מויסיביץ". האבא? "משה". האיש עלה ובירך את ברכת התורה. הרב תהה, שכן השם וסילי אינו שם שיהודים נהגו לתת. בסיום הקריאה, לפני אמירת 'מי שבירך', שאל הרב: "אולי יש לך עוד שם, שם יהודי?".

וסילי כאילו התאבן. נראה היה כי הוא הזוהר סערת רגשות. כעבור רגע התגבר: "כן. שמי המקורי עזריאל".

ואז כאילו נפתח סכר בנפשו והוא החל לספר:

בן שתיים עשרה היה כאשר סבו, רב העיר נטישין, החל להכינו לקראת בר המצווה, אולם בראש השנה הכול נגמר. באותו יום ריכזו הגרמנים הארושים, בסיוע חיילים רומנים, את כל יהודי העיירה בבית הכנסת, והובילו אותם אל שטח מגודר.

באמצע הדרך צמא הנער למים. הוא פנה לחייל רומני שנראה אנושי מנט וביקש לשתות. הלה הושיט לו בקבוק מים והוא רוקן אותו במהירות. בהגיע אל הצריף חש הנער צורך להטיל את מימיו, עקב המים ששתה. שוב פנה אל הרומני, ולמרבחה הפלא התיר לו החייל לצאת החוצה.

הוא התרחק לעבר השדה, אל מאחורי כמה שיחים. פתאום שמע קריאות רמות. הוא ראה את הקלגסים מוציאים בכוח את היהודים החוצה ומאלצים אותם לחפור בור ענק. הרוצחים הרגו ביריות את כל בני העיירה. וסילי ראה את מותם של סבו, אביו ואימו, וכל בני עיירתו.

במשך שלושה ימים פחד לזוז. אחר כך יצא מהמסתור והלך אל ביתו של שכן גוי, מידידי הוריו. האיש הסכים להסתירו במרתפו, והבהיר לנער כי מהיום וסילי שמו. את שנות המלחמה בילה במרתף. רק בלילה היה מעז לצאת החוצה, לשאוף מעט אוויר צח.

"מבינים אתם?", פנה הזקן אל הנוכחים, "עזריאל נשאר שם... הוא מעולם לא עשה בר מצווה... רק וסילי נשאר".

פתאום אזר אחד הסטודנטים עוז וקרא אל האיש: "איוה מעגל נפלא נסגר כאן! לפני שבועים שנה הכין אותך הסבא לבר מצווה. השבוע הוא יצא מהקבר כדי שתעלה לתורה בפעם הראשונה בחיך!".

המילים האלה העלו חיוך של שפתיו של עזריאל. למחרת חגגו לו גם את הנחת התפילין הראשונה בחייו.

קריאת תיגר על האבולוציה

על פני מגרש גרוטאות תבנה מהן מטוס בואינג 747. "תאוריות רבות ניסו להציע הסברים לקושי הזה, אך אף אחת מהן אינה עומדת במבחן ההסתברות", אומר הפרופ' טרופ.

מסתירים את הממצאים

לדבריו, חסידי האבולוציה מסתירים מהציבור את הממצאים המפריכים אותה. למשל, הימצאות מאובנים של יצורים 'מפותחים' בשכבות שבהן מצויים יצורים 'קדומים', דבר המוכיח שהם התקיימו באותו זמן ולא בתקופות נפרדות. או הסתירות הרבות בשיטת התיארוך על-פי בדיקת כמות הפחמן 14. למשל, כלביים שזה עתה ניצודו נמצאו על-פי שיטה זו בני 1300 שנים.

אחת הבעיות הקשות היא מה שמכונה 'הקפיצות' של האבולוציה. מדוע אין מוצאים את דרגות הביניים בין שלבי ההתפתחות? ואיך ייתכן שמיצורים נטולי עיניים נוצרו פתאום בעלי-חיים בעלי עיניים, בשעה שיצירה אקראית של עין דורשת צירוף של מרכיבים רבים, שכל אחד מהם לבדו אין לו כל ערך, ורק שילובם למערכת אחת מקנה ליצור את היתרון האבולוציוני?!

קוף לא ייהפך לאדם

פרק שלם הוא מיחד להפרכת התאוריה שבך אדם יכול היה להתפתח מקוף. "בספרי הלימוד ובאנציקלופדיות מוצג מעבר זה כאילו היה טבעי

לפני שלושים שנה העזו הפרופ' משה טרופ וכמה מעמיתיו ליזום כינוס מדעי בנושא 'מוצא החיים והתפתחותם'. בכינוס, שנערך במכון טרומן של האוניברסיטה העברית בירושלים, השתתפו אנשי אקדמיה מהארץ ומהעולם, והם העמידו למבחן ביקורת את תאוריית האבולוציה. הקהילה המדעית הממוסדת סערה. הפרופ' טרופ אף ננזף.

כיום העולם המדעי בשל יותר. יותר ויותר קולות מטילים ספק באפשרות שהחיים נוצרו בתהליך אקראי, שמינים משוכללים התפתחו ממינים ירודים, ושהאדם התפתח מן הקוף. "איש מדע רציני מגיע מהר מאוד למסקנה שהתאוריה אינה מסתדרת עם הממצאים ושיסיוני הסתברותה שואפים לאפס", אומר הפרופ' טרופ.

סיכוי אפסי

את השיחה עם הפרופ' טרופ (76) אנו מקיימים לרגל צאת ספרו 'חידת הקיום'. הספר קורא תיגר על תאוריית האבולוציה. "בכל המכלול, חוץ מהמוסדות הדתיים, מבססים את הביולוגיה על האבולוציה", מסביר הפרופ' טרופ. "המורים אינם מציינים את חוסר הסתברותה המתמטית ואת אי-ספור הסתירות והבעיות הטמונות בה".

הספר מפרט רבים מהכשלים האלה. למשל, הסיכוי האפסי שתהליכים כימיים אקראיים יביאו לידי היווצרות תא חי. הסיכוי שדבר כזה יקרה שקול לאפשרות שסופת הוריקן שתחלוף

פינת ההלכה

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

בלי שם שמים

שאלה: האם מותר לכתוב את שם ה' המלא על ארון הקודש או הפרוכת?

תשובה: שבעת שמותיו הקדושים של הבורא (הוי"ה, י"ה, אדני, א"ל, אלוה, אלוהים, ש"י, צ' באות, א'היה) אסורים במחיקה וטעונים גניזה. אסור לכתוב את אחד השמות הנ"ל בכל מקום שסופו לבוא לידי ביזיון.

ב'מגילת תענית' מסופר שפעם אחת גזרה מלכות יוון הרשעה שלא להזכיר שם שמים אפילו בעליפה, באומרם "אין לכם חלק באלוקי ישראל". "וכשגברה מלכות בית חשמונאי ונצחום, התקינו שיהיו כותבים שם-שמים אפילו בשטרות (לדוגמה: "בשנת... ליוחנן כהן גדול שהוא משמש לאיל עליון..."). וכששמעו חכמים דבר, אמרו: וכי מזכירין שם שמים בשטרות?!

למחר פורע זה את חובו וקורע את שטרו, ונמצא שם שמים מוטל באשפה. וביטלו. ואותו היום עשאוהו יום-טוב".

בימינו נוצרה בעיה חדשה. אם השם כמו שהוא מופיע על ארון הקודש (או על הפרוכת, או על מפת-השולחן של הבימה, או בעמוד החזן וכדומה), הרי נוסף על הבעיה שהדבר יגרום בעתיד בצביעה, בשיפוצים וכדומה, יש בעיה קשה ומידית בצילומים שנעשים במקום (ובפרט באירועים), המופצים לציבור רחב, ואף בעיתונים ובעלוני מידע, ובסופו של דבר נמצא שם ה' מוטל באשפה.

לכן חובה להסיר את כל השם, בלי לפגוע בו חלילה, עם הרקע שעליו נכתב (כגון עץ או מתכת), ולכתוב במקום זאת את האות ה' בלבד, שאין בה קדושה.

מקורות: מגילת תענית פ"ז. ר"ה יחב. שו"ע יו"ד סי' רעו ס"ט, יג, רמ"א ונו"כ. גנזי הקודש פ"ז, ושי"כ.

"התאוריה לא מסתדרת". הפרופ' טרופ ושער ספרו

ופשוט", מסביר הפרופ' טרופ, "אבל בכתבי העת האקדמיים הרציניים צעות השאלות במלוא עוצמתן. התשובה בדרך כלל היא: 'אין אנו יודעים', או 'אין אנו יודעים בינתיים'. במילים אחרות, מתעלמים מן הבעיות".

הפרופ' טרופ נולד בירושלים, למד בישיבת סלבודקה וחברון, שירת בצה"ל, למד ביוכימיה באוניברסיטת בראילן, קיבל את הדוקטורט באוניברסיטה העברית, השתלם באוניברסיטת רוקפלר, ו-RPI בארה"ב, ושב לארץ לאוניברסיטת בן-גוריון בבאר-שבע. כיום הוא מלמד במכללת

ברכות וישועות

רבים נושעו מברכותיו הקדושות של הרבי מליובאוויטש

גם כיום אפשר לעלות ולהשתטח על 'הציין' הקדוש של הרבי, ולשלוח מכתבים ל'ציין' לבקשת ברכה.

ohel chabad lubavitch, 226_20 Francis Lewis Blvd. Cambria Heights, N.Y 11411
Tel: 1-718-723 4545, Fax: 1-718-723 4444
www.ohelchabad.org

יהיאל הררי

ביוגרפיה מרתקת החושפת את סוד כוחו של הרבי מלובביץ'

חדש בחנויות הספרים